

STIHIRAR PROSOMIC

TRIOBUL

DUMINICA A PATRA DIN POST, A SFÂNTULUI

IOAN SCĂRARUL

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicație nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își împlinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

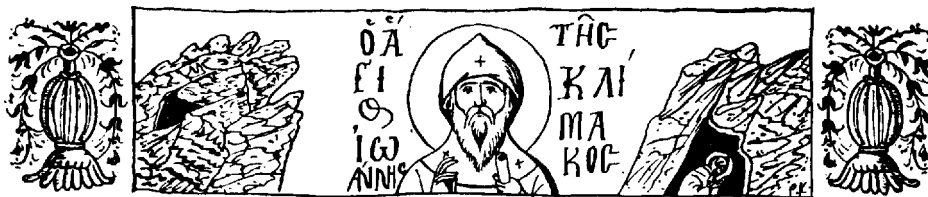
Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (același număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea *prosomie* originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

ÎN DUMINICA A PATRA A MARELUI POST

SFÂNTUL IOAN SCĂRARUL

VECERNIA

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

Glasul al 8-lea, asemenea cu: O, preaslăvită minune... (Ω τοῦ παραδόξου θαύματος!)

Sfinte Ioane slăvitule, ' cu-adevărat ai purtat' înălțările Domnului
totdeauna-n gura ta,' cugetând cu strădanie
dumnezeiescul grai al Scripturilor,' ci și cu harul izvorât din vâna lor
îmbogățitu-te-ai' fericit făcându-te' și ai surpat' sfaturile tuturor
necredincioșilor.

Sfinte Ioane slăvitule, ' pe Dumnezeu L-ai plecat
toată noaptea de veghe stând,' iar prin râul lacrimii' curățitu-ți-ai sufletul
și-ntraripat te-ai suit la dragostea' și frumusețea Aceluia mereu,
în care stai acum' și te bucuri ne'ncetat' cu-ai tăi părtași' cu care te-ai nevoit,
Preacuviosule.

Sfinte Ioane slăvitule, ' cu mintea spre Dumnezeu' prin credință-nălțându-te,
te-au scârbit lumeștile' tulburări, Cuviosule,' și ridicând pe umere crucea ta
urmat-ai, Sfinte, Stăpânului ceresc;' ne'nfrânatul trup' minții rob făcutu-l-ai,
înfăptuind' toate nevoințele' prin puterea Duhului.

La Vecernie. Stihirile Prosomice.
Glasul al 8-lea. Ὠ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Glas λ δ Nη ρ Bou

1. ^(N)
S fin te I oa ne slă vi tu le ^γ_δ cu-a de vă rat ai pur tat
^(II) ^(N) ^γ_δ
 î năl ță ă ri le Dom nu lui tot dea u na-n gu ra ta cu ge
^(II) ^γ_δ ^π₉
 tând cu stră da ni e dum ne ze ies cul grai al Scrip tu ri lor
^(N) ^(Γ) ^γ_δ
 ci și cu ha rul iz vo rât din vâ na lor î î îm bo gă
^(II) ^{(Δ)↓} ^π₉
 ți tu te-ai fe ri cit fă cân du te și ai sur pat sfa tu ri le tu tu
^(N) ^γ_δ ^β_λ
 ror ne cre din cio o și lor

2. ^(N)
S fin te I oa ne slă vi tu le ^γ_δ pe Dum ne zeu L-ai ple cat
^(II) ^(N) ^γ_δ
 toa tă noa ap tea de ve ghe stând iar prin râ ul la cri mii cu
^(II) ^γ_δ
 ră ți tu ți-ai su fle tul și-n tra ri pat te-ai su it la dra gos
^(N) ^(Γ) ^π₉ ^γ_δ
 tea și fru mu se ța A ce lu ia me reu î î în ca re
^(II) ^{(Δ)↓} ^π₉
 stai a cum și te bu curi ne'n ce tat cu-ai tăi păr tași cu ca re
^(N) ^γ_δ ^β_λ
 te-ai ne vo it Prea cu vi o o su le

3. ^(N)
Sfin te I oa ne slă vi tu le cu min tea spre Dum ne zeu
^(II) prin cre di in ță'năl țăn du te te-au scâr bit lu meș ti le ^(N) tul bu
^(II) rări Cu vi o su le și ri di când pe u me re cru cea ta
^(N) ur ma t-ai Sfin te Stă pâ nu lui ce resc ne e e în frâ na tul
^(II) trup min ții rob fă cu tu l-ai în făp tu ind ^{(Δ)↓} toa te ne vo in țe le
^(N) prin pu te rea Du u hu lui

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas λ δ Nη ρ — Bou

1. ^(II)
Sfin te e I i oa a ne slă vi tu u le cu-a de vă ă ra
^(II) at ai pur tat î î năl ță ă ă ri le Dom
^{(Δ)↓} nu lu ui tot dea u u na-n gu ra ta a cu ge tând cu
^(II) stră ă da a a ni i i i e dum ne e ze e ies cu ul gra ai
^{(Δ)↓} a al Scrip tu u ri i i lor ci și cu u ha ru ul
^{(K)↓} iz vo râ ât din vâ â na a a lor î î îm bo o

gă ț i tu u te-ai fe ri cit fă cân du u te e și ai sur pa

a a at sfa tu ri le tu tu ro or ne cre e din cio o

și lor

2. S fin te e I i oa a ne slă vi tu u le pe Dum ne e ze

eu L-ai ple cat toa a tă noa a ap tea de ve

ghe stâ ând iar prin râ â ul la cri mi ii cu ră ț i tu ț i-a ai

su u u fle e e e tul și-n tra a ri i pat te-a ai su u

i it la dra a go o os tea și fru mu u se țe a A a

ce e lu ia a me e e reu î î în ca a re

stai a a cum și te bu curi ne'n ce e ta at cu-ai tăi păr ta a

a ași cu ca re te-ai ne vo i it Prea cu u vi o o su

le

3. S fin te e I i oa a ne slă vi tu u le cu min tea a spre

e Dum ne zeu pri in cre di i in ță 'năl țân

du te e te-au scâr bi it lu meș ti le e tul bu rări Cu
 vi i o o o su u u u le și ri i di i când pe e u u
 me e re cru u cea a a ta ur ma t-a ai Sfin te e Stă ă
 pâ â nu lu ui ce e e resc ne e e î în frâ
 na tu ul trup min ții rob fă cu tu u l-a ai în făp tu i i i
 ind toa te ne vo in țe le e prin pu te e rea Du u hu
 lui